

Stichting voor Bodemkartering
Wageningen
Staring-gebouw
Lawickse Allee 136
Tel. 08370 - 6333

BIBLIOTHEEK
STARINGGEBOUW

1047.1) 780 II

Rapport nr. 787b

KORTE TOELICHTING OP DE BODEMKAART SCHAAL
1 : 50 000 VAN DE GEMEENTE DODEWAARD

door J.A. v.d. Hurk

Wageningen, augustus 1968

N.B. Niets uit dit rapport mag zonder toestemming van de
Stichting voor Bodemkartering worden vermenigvuldigd
of in andere publikaties worden overgenomen.

50 SEP. 1968

JSN 195104-02

VOORWOORD

In opdracht van het Bureau voor planologisch onderzoek en advies Dr. J.A. Launspach te Arnhem werd een globale bodemkaart, schaal 1 : 50 000, met korte toelichting samengesteld van de gemeente Dodewaard.

De benodigde gegevens werden verkregen uit:

Bodemkaart van Nederland, schaal 1 : 50 000

Blad 39 Oost 1968 (in afwerking)

Stichting voor Bodemkartering.

Bodemkaart met toelichting werd samengesteld in juli 1968 door J.A.v.d.Hurk, onder leiding van Ir. G.J.W. Westerveld.

DE ADJUNCT-DIRECTEUR,

Ir. R.P.H.P. van der Schans.

Toelichting op de bodenkaart van de gemeente Dodewaard

De gemeente Dodewaard ligt aan de noordelijke oever van de Waal in het rivierenlandschap van Waal en Rijn. De meest voorkomende gronden zijn: stroomgronden en komkleigronden. Langs de Waal komen uiterwaardgronden voor.

De stroom- en komkleigronden ontstonden vóór de bedijking (dus vóór ca. 1200 na Chr.). De rivierlopen verplaatsten zich toen regelmatig (het zgn. meanderende rivierensysteem) en bij hoge rivierstanden overstroomden de tussenliggende gebieden. Met het rivierwater werden zand- en kleideeltjes meegevoerd die bij een afname van de stroomsnelheid tot bezinking kwamen. In de naaste omgeving van de stroombedding, waar de stroomsnelheid van het water nog vrij groot was, kwam het zandige materiaal waaruit de stroomgronden grotendeels bestaan, tot afzetting. Verder van de rivier af bezonken de fijnere kleideeltjes en werden de komkleigronden opgebouwd.

Na de bedijking vond alleen buitendijks, in de zgn. uiterwaarden, nog afzetting van materiaal plaats alsook daar waar dijkdoorbraken hebben plaats gevonden.

De hoogste ligging van de binnendijkse gronden varieert van $+7$ à 8 m + NAP op de stroomgronden tot $+6$ à 7 m + NAP in de komkleigronden. De uiterwaardgronden kunnen, voor zover ze niet zijn afgegraven, op een hoogte van $+8$ à 9 m + NAP liggen.

De hooggelegen stroomgronden, die meer dan de helft van de oppervlakte innemen bestaan uit bruine, overwegend kalkrijke, grofzandige lichte zavel ($8-17\frac{1}{2}$ % lutum¹⁾) (kaartenheid 1) en uit zware zavel of lichte klei ($17\frac{1}{2}-35$ % lutum) (kaartenheid 2). De hoogste grondwaterstand, meestal optredend in de wintermaanden, ligt bij deze gronden steeds dieper dan 40 cm -mv. Met uitzondering van de grofzandige lichte zavelgronden, die gevoelig zijn voor verdroging, zijn de stroomgronden goede tot zeer goede gronden voor akkerbouw en fruitteelt.

De lager gelegen, kalkarme stroomgronden (kaartenheid 3) bestaan uit zware zavel en lichte klei ($17\frac{1}{2}-35$ % lutum) met ondieper dan 80 cm veelal zware (kom) klei. De hoogste grondwaterstand komt bij deze gronden binnen 40 cm -mv. Met de nodige voorzieningen, o.a. drainage, mogen ze tot de goede gronden voor akkerbouw en fruitteelt gerekend worden.

De grijze kalkarme komkleigronden bestaan uit zware klei (> 35 % lutum). Het zijn vrij natte laag gelegen gronden met zeer hoge grondwaterstanden. Ze zijn overwegend als grasland in gebruik en daarvoor ook het meest geschikt.

De uiterwaardgronden, alleen voorkomend langs de Waal, bestaan in het

¹⁾ lutum= minerale delen kleiner dan 2 μ (μ = micron= 0,001 mm)

afgegraven gedeelte uit kalkrijke, grofzandige lichte en zware zavel (8-25 % lutum) met ondieper dan 80 cm kleiarm sand. De niet afgegraven gedeelten bestaan uit hoog gelegen kalkrijke zware zavel- of lichte klei (17½-35 % lutum). Vooral deze laatste behoren tot de goede en zeer goede gronden voor akkerbouw en fruitteelt.

Bron: Stichting voor Bodemkartering, Wageningen

BIBLIOTHEEK
STARINGGEBOUW

Onderwerp:

Bodemgesteldheid

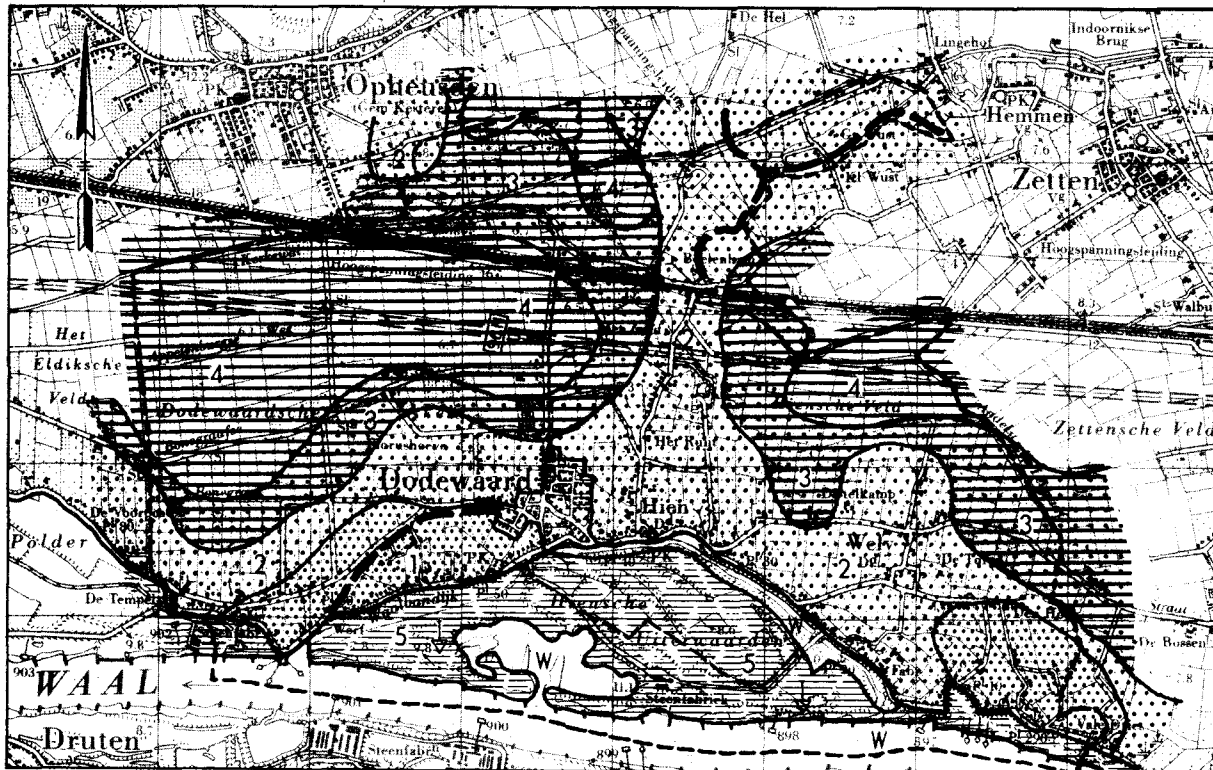
Nummer

Groep:

Blad:

Datum:

Bodemkaart

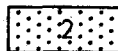

Legenda

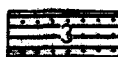
Stroomgronden

1 Hooggelegen grofzandige zavelgronden (kalkrijk)

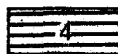

2 Hooggelegen zavel en lichte kleigronden (overwegend kalkrijk)

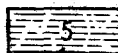
3 Lager gelegen zavel en lichte kleigronden binnen 80 cm op komklei (kalkarm)

Komkleigronden

4 Laaggelegen zware kleigronden (kalkarm)

Overige gronden en onderscheidingen

5 Uiterwaardgronden

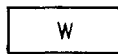
Voormalige stroombeddingen

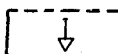
Kern

Grens van de gemeente

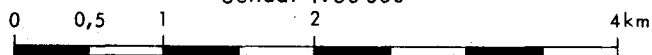

W Open water

vergraven gronden

Schaal 1: 50 000

Bron: Stichting voor Bodemkartering, Wageningen